

GÖTEBORGS KOMMUN
stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

2024-05-31

1 (23)

Dnr- SI 2024:1860

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Ellen Keyskolan
F-6 i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Ellen Keyskolan F-6* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Ellen Keyskolan F-6* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling, och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver stärka och tydliggöra skolans arbets- och förhållningssätt genom att skapa ytterligare förutsättningar för samverkan, samt ge obehöriga lärare en övervägd introduktion.

Undervisning

Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver motivera eleverna att lära och synliggöra syftet med olika arbetsuppgifter så att eleverna får möjlighet att förstå över vad de lär sig.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt avseende studiero, i delaktighet med samtliga elever.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning, och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 december 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:1860) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Ellen Keyskolan F-6* leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling, och utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. På skolenheten saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete även om vissa insatser gjorts. Rektorn följer upp resultat i verksamheten men analyserar dem i begränsad utsträckning, vilket gör att fördelningen av resurser och förbättringsarbete riskerar att bli generella och inte möter de behov som finns. Rektors ledning och organisation av det pedagogiska arbetet bör tydliggöras för att möta de behov som finns på skolan.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete även om vissa insatser gjorts. Av intervjuer och inkommen information framgår att rektorn följer upp vissa resultat uppdelat på kön, men inte andra. Det framkommer att det finns skillnader mellan könen till exempel gällande anmälningar om kränkande behandling där pojkar framför allt är representerade, men kunskapsresultaten kan variera mellan olika år, men däremot följs till exempel inte särskilt stöd upp utifrån kön. Att rektorn inte följer upp verksamhetens resultat utifrån ett könsperspektiv kan innebära att elever beroende på könstillhörighet ges olika förutsättningar att lära och utvecklas. Det genomförs dock vissa insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. På skolenheten har de tidigare arbetat med "machokultur" och då skapat en idébank som lärarna kan använda i undervisningen och samtidigt kompetensutveckla sig själva. Det finns även styrda rastaktiviteter som syftar till att pojkar och flickor kan genomföra aktiviteter tillsammans. Enligt rektorn är synen på kvinnor och män ständigt aktuell i skolans arbete, men enligt lärarna finns det problem relaterat till jämställdhet på skolan. De ger som exempel att flickor inte "får" spela fotboll, att språkbruket kan vara olämpligt utifrån ett jämställdhetsperspektiv, att flickor och pojkar delar upp sig utifrån de

upplevda normerna och att det kan vara svårt att få till simundervisning för flickor. Detta är dock inget som det förs några gemensamma diskussioner kring i kollegiet.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn följer upp resultat i verksamheten men analyserar dem i begränsad utsträckning, vilket gör att fördelning av resurser och förbättringsarbete riskerar att bli generella och inte möter de faktiska behov som finns. Av intervjuer och inkommen information framgår att kunskapsresultaten på skolenheten generellt sett är låga. I granskningen framkommer dock att det kan finnas skillnader i de bedömningar som görs och att rektorn inte följer upp om de bedömningar som görs är likvärdiga, vilket gör att det finns en risk att kunskapsresultaten inte speglar elevernas faktiska kunskaper. Rektorn konstaterar att även anmälningar om kränkande behandling skiljer sig åt eftersom det är olika mycket som anmäls från olika klasser. Tidigare år har biträdande rektorn genomfört lektionsobservationer men detta har inte skett under detta läsår. Inte heller elevhälsan genomför lektionsobservationer för att få en bild av hur undervisningen på skolenheten bedrivs, även om vissa observationer genomförs utifrån uppkomna behov. Enligt rektorn följer de ändå upp undervisningen på andra sätt genom till exempel att lärarna får besvara frågor om sin undervisning. Lärarnas förutsättningar tas upp i medarbetarsamtal och hur värdegrundsarbetet bedrivs framgår i enkäter. Vissa skillnader konstateras i de jämförelser som görs av resultaten som att kunskapsresultaten kan skilja sig mellan klasser i samma årskurs, och mellan könen, men de görs ingen jämförelse till exempel mellan årskurserna. Rektorn har heller inga förklaringar till varför resultaten ser ut som de gör, som kan kopplas till undervisningens genomförande eller förutsättningar, även om det finns förklaringar som är mer generella. Till exempel kan positiva resultat förklaras med erfarna lärare, och lägre resultat kan bero på många lärarbyten och uteblivna insatser. Det förekommer även förklaringar som är elevrelaterade som att eleverna har svagt skolspråk och låg motivation. Dessa kopplas inte till hur undervisningen bedrivits och synliggör därmed inte vilka åtgärder som behöver vidtas i verksamheten. Enligt rektorn finns en plan för hur fördelningen av personella resurser ska ske, men rektorn uppger också att organisationen behöver vara flexibel och kunna justeras. Lärarna uppger dock att de inte vet varför fördelningen ser ut som den gör och inte heller tycker att fördelningen stämmer överens med de behov som finns. Rektorn ser att det finns behov av att öka samsyn och likvärdighet i undervisningen och att de också behöver arbeta för att öka elevernas motivation till lärande. Den utvecklingsinsats som framför allt fokuseras på nu är elevernas skrivutveckling, vilken utgår från en analys av resultat på nationella prov och diskussioner utifrån det. Som framkommer ovan analyseras inte kopplingen mellan resultat och hur till exempel undervisningen bedrivs vilket gör att reella behov riskerar att förbises. Därmed finns

en risk att insatsen inte utgår från skolenhetens faktiska behov eftersom analysen bygger på ett begränsat underlag. Enligt rektorn har de hittills inte kunnat se några effekter av denna utvecklingsinsats i elevernas kunskapsresultat. Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar sin analys av skolenhetens resultat, och väger in förutsättningar för undervisningen och hur den genomförs, för att finna orsaker till varför resultat ser ut som de gör och varför de skiljer sig åt.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektors ledning och organisation av det pedagogiska arbetet kan tydliggöras. Av inkommen information, lektionsobservationer och intervjuer framkommer att det sker insatser för att utveckla verksamheten men att dessa kan utvecklas för att möta de behov och utmaningar som finns på skolan. Lärarna ges möjlighet att planera tillsammans i årskursen men enligt lärarna saknar de möjlighet att stämma av med de resurspersoner som finns i undervisningen. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer märks detta genom att resurspersonen stöttar en eller två elever utan att i övrigt delta i undervisningen. Även om det finns årskurskonferenser en gång per termin saknas samverkan med elevhälsan för att utveckla undervisningen och skapa en samsyn i kollegiet gällande de utmaningar som lärarna uppges finnas. Lärarna har i vissa konstellationer pratat om utmaningarna men det finns inget samlat arbete där skolans arbets- och förhållningssätt tydliggörs för att stärka lärarna. Lärarna uppges till exempel att det är viktigt att skapa relationer till eleverna men att detta är något som lärare arbetar med individuellt, utan att delge varandra sina erfarenheter. Det framkommer också att nyanställda lärare kan få stöttning av en mer erfaren kollega i årskursen, eller specialpedagogen, men det finns inte tydliggjort hur detta arbete ska ske, och det finns inte heller någon introduktion för obehöriga lärare. Däremot är andra arbets- och förhållningssätt tydligare gällande till exempel frånvarorapportering. Dessutom pågår ett arbete för att tydliggöra skolans regler eftersom det finns olika tolkningar och att det skiljer sig mellan lärare och stadier till exempel hur reglerna för skolan efterlevs. Det pågår också flera utvecklingsinsatser på skolenheten. Lärarna som undervisar framför allt i svenska deltar i utvecklingsinsatsen för att stärka elevernas skrivande. Utöver det har lärarna också fått ta del av en fortbildningsinsats om praktisk inkludering. Dessutom träffas lärarna i olika ämnesgrupper tillsammans med lärare från andra skolor i området och arbetar med Lgr22 under ledning av förstelärarna. Det framkommer dock inte att det sker ett kollegialt lärande där lärarna lär av varandra för att utveckla undervisningen på hela skolenheten, utan de olika insatserna beskrivs som separata delar och även som enskilda inspel. Enligt rektorn har insatsen för att stärka elevernas skrivande gett positiva effekter och inneburit att likvärdigheten i undervisningen ökat, men att de ännu inte noterat någon skillnad i elevernas kunskapsresultat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver stärka och tydliggöra skolans arbets- och förhållningssätt genom att skapa ytterligare förutsättningar för samverkan, samt ge obehöriga lärare en övertäglad introduktion.

I granskningen uttrycker lärare att det finns många utmaningar för dem att hantera och att de saknar forum för att diskutera dessa och utveckla verksamheten utifrån det. Det framkommer också att förhållningssätt och arbetssätt skiljer sig mellan lärare och mellan stadierna. Även samverkan med resurspersonal saknas och samverkan med elevhälsan är begränsad. Obehöriga lärare saknar en övertäglad introduktion, även om nya lärare kan stöttas av en mer erfaren kollega. Sammantaget innebär det att lärare till stor del lämnas själva med att hantera de utmaningar som finns.

Av skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Rektorn ska, enligt läroplanen, ge lärare och annan personal den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ge dem möjlighet att dela med sig av sin kunskap samt att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar organisationen på skolenheten och organiserar verksamheten så att lärarsamarbete gynnas eftersom det är en viktig förutsättning för lärares professionella utveckling och lärande. Rektorn behöver ha en helhetssyn kring skolans utvecklingsarbete, så att alla kompetenser som behövs finns med i arbetet. Det handlar också om att lärarna kontinuerligt avsätter utvecklingstid och ser till att det är elevernas utveckling som är i fokus vid sådana möten. För att det ska kunna ske är det viktigt att rektorn ger lärarna rätt förutsättningar för att kunna samverka med varandra. Likaså bör rektorn leda arbetet med att skapa en organisation med tydliga och kända arbets- och förhållningssätt. Det behöver också finnas tydliga mötesstrukturer med innehåll som fokuserar på att förbättra undervisningspraktikerna för skolans alla lärare men också möjligheter för lärare och elevhälsa att samverka för att bäst utforma undervisningen så att den kommer alla elever tillgodo. Forskning visar att framgångsrika skolor kännetecknas av att det finns en funktionell organisering av lärarnas arbete där de kan samarbeta avseende undervisningen. Detta samarbete kan till exempel innebära att lärare planerar tillsammans, undervisar tillsammans, lärare delar med sig av övningar/uppgifter, material. Det kräver också att det finns en fungerande struktur för samarbetet mellan

lärare och övrig personal samt elevhälsa. Rektorn har ett ansvar för att sätta upp och kommunicera tydliga mål och förväntningar med fokus på elevers lärande, utifrån de behov som finns på skolenheten, så att det är detta uppdrag som hamnar i fokus i lärarnas samarbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, och utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Undervisningen innehåller sällan möjligheter för eleverna att reflektera kring sitt eget lärande eller strategier för att lära och elevernas delaktighet i undervisningen kan utvecklas. Lektionsstrukturen är olika tydlig och även om variationen är medveten kan det aktiva lärarstödet utvecklas för att bidra till elevernas kunskapsutveckling. Undervisningen anpassas till viss del till de förutsättningar och behov som eleverna i den aktuella elevgruppen har men det förekommer få inslag för att stärka elevernas motivation att lära.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna sällan ges möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande och får få strategier för att lära. Av intervjuer och lektionsobservationer framkommer att lärarna arbetar för att skapa ett öppet och tillåtande klassrumsklimat. Enligt eleverna är det exempelvis inte konstigt att svara fel på någon fråga. Det framkommer dock att lärare kan fokusera mer på att det ska vara tyst i klassrummet än att ge eleverna möjlighet att samtala, reflektera och utforska olika frågor tillsammans. Någon elev säger till exempel att i elevens klass får de sällan arbeta tillsammans eftersom de är busiga. Det förekommer också att flera elever inte deltar i de diskussioner som förs vid Skolinspektionens lektionsobservationer och att lärare framför allt fördelar ordet till de elever som signalerar att de vill ha det. Det förekommer även få exempel på att lärarna arbetar för att få eleverna att förstå hur de lär sig. Några lärare ger exempel på att de arbetar för att stärka självkänslan hos

eleverna och att de visar på de framsteg som eleverna gör. Lärarna konstaterar att relationen till eleverna är viktig men att det arbetet sker på olika sätt, individuellt, av olika lärare. I ämnet svenska ger lärarna eleverna strategier för hur de kan skriva olika texter genom att de visar exempel på hur en text i en genre kan se ut. Någon lärare uttrycker att några elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling visserligen använder strategier, men att undervisningen inte kommer behandla det förrän längre fram när eleverna blivit äldre.

Granskningen visar även att elevernas delaktighet i undervisningen kan utvecklas. Av intervjuer framkommer att någon lärare kan bjuda in eleverna att tycka till om undervisningen men att andra lärare inte gör det. Enligt rektorn kan elevernas delaktighet i undervisningen överlag utvecklas. Lärare säger att de sällan tar reda på vad eleverna kan inför ett område. Enligt eleverna brukar en av deras lärare ta reda på vad de kan innan ett arbetsområde genom att de då får besvara några frågor, och i slutet av arbetsområdet får de svara på samma frågor för att synliggöra vad de lärt sig. Enligt eleverna frågar lärarna inte hur de vill arbeta och det framkommer inga andra exempel på hur eleverna involveras inför ett arbetsområde. Det framkommer inte heller några exempel på att eleverna får möjlighet att utvärdera undervisningen även om några lärare låter eleverna reflektera över dagen då de till exempel får svara på vilket ämne som varit lärorikt eller roligt.

Variation, struktur och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att lektionsstrukturen är olika tydlig och även om variationen är medveten kan det aktiva lärarstödet utvecklas. Av intervjuer och lektionsobservationer framkommer att tydligheten i undervisningen kan utvecklas. Vid de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomför är det endast vid en av lektionerna som läraren går igenom syftet och förklarar för eleverna vad de ska träna på, och att inte alla lärare gör detta framkommer även vid intervjuer. Några elever säger att de ibland behöver fråga så att det blir klart och tydligt vad de ska göra och lära sig på lektionerna. Lektionerna avslutas oftast genom att eleverna får plocka ihop sitt material utan att det sker någon sammanfattning och tydliggörande av vad de arbetat med under lektionen eller vad som kommer att hända nästa lektion i ämnet. Lärarna uppger att de följer en struktur för lektioner i samma ämne men att de varierar mellan ämnena för att på så sätt skapa igenkänning och variation för eleverna. Vid lektionsobservationerna framkommer dock att balansen mellan tid och uppgifternas utformning kan utvecklas för att bibehålla elevernas engagemang och intresse. Vid flera lektioner söker elever lärarens uppmärksamhet när de är klara eller inte förstår en uppgift, vilket resulterar i att det blir en lång svans av elever efter läraren i klassrummet, och läraren hjälper en elev i taget. Någon elev upprepar samma

uppgift gång på gång utan att komma vidare, och det skiljer sig om eleverna är aktiva vid genomgångar eller diskussioner. Lärarna uttrycker att de har svårt att räcka till för att hjälpa alla elever, och även om det oftast finns resurspersoner i klassrummet så ägnar sig de enbart åt en eller två elever.

Motivation, stimulans och anpassning

Granskningen visar att undervisningen till viss del anpassas till de förutsättningar och behov som eleverna i den aktuella elevgruppen har. Av lektionsobservationer och intervjuer framkommer att även om de flesta lärare anpassar undervisningen utifrån elevernas kunskapsnivåer så skiljer det sig mellan lärarna hur de gör det. De flesta lärare uppger att de har material för elever på olika kunskapsnivåer så att alla elever kan vara med och vara aktiva utifrån sin egen förmåga. Elever beskriver att de i vissa ämnen kan få svårare uppgifter när de är klara men att det inte är på samma sätt i andra ämnen. Lärarna uppger att det är svårt att hinna med att hjälpa alla elever och även när det finns resurspersoner i klassrummet sitter dessa vid en eller två elever. Det framkommer också att undervisningen i vissa fall helt utgår från läroböckerna som används, vilket gör att eleverna arbetar med samma sak och att svårighetsgraden är samma för alla elever. Rektorerna uppger att de på skolan har konstaterat att läromedel ofta är för svåra för eleverna vilket gör att läraren inte kan luta sig mot läroboken, utan behöver vara kreativ, även om digitala läromedel är lättare att anpassa.

Granskningen visar också att det förekommer få inslag för att stärka elevernas motivation att lära. Av intervjuer, inkommen information och lektionsobservationer framkommer att det varierar mellan klasser och ämnen om det förekommer inslag för att motivera eleverna. Rektorn har identifierat att de behöver arbeta för att stärka elevernas motivation att lära och stärka elevernas självbild. Det framkommer få exempel på hur lärarna gör för att intressera eleverna för ämnesinnehållet, och någon lärare uttrycker att det är svårt i till exempel NO-ämnena. Några exempel på hur lärare gör för att engagera eleverna framkommer dock. I musik försöker läraren fånga elevernas intresse genom att låta eleverna använda musik som de tycker om och vid en lektionsobservation fångas elevernas engagemang genom ett praktiskt inslag. I årskurs 6 används betygen som en yttre motivationsfaktor då lärarna enligt eleverna också säger att deras betyg kommer att höjas om de kämpar på. Flera lärare arbetar för att stärka elevernas självförtroende och tilltro till sig själva genom att visa eleverna de framsteg som de gör. Någon elev uppger att lärare tydligt uttrycker att eleverna ska träna för att lära sig, och att lärarna förväntar sig att eleverna ska lyckas. Vid lektionsobservationerna kommenterar någon lärare att eleverna jobbat bra, men det

förkommer enbart ett fåtal uppmuntrande kommentarer om hur eleverna löst uppgifter eller tagit sig an utmaningar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver motivera eleverna att lära och synliggöra syftet med olika arbetsuppgifter så att eleverna får möjlighet att förstå vad de lär sig.

Av granskningen framkommer att även om lärarna arbetar för att stärka elevernas tilltro till sig själva så saknas motiverande inslag i undervisning. Även rektorn har identifierat att de behöver arbeta för att öka elevernas motivation till lärande, men också stärka elevernas självbild. Syftet presenteras sällan för eleverna, och lektionerna avslutas sällan genom att sammanfatta vad eleverna har lärt sig och sätta det i ett sammanhang, vilket också kan hjälpa eleverna att förstå och minnas.

Enligt skollagen syftar utbildningen till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja elevernas utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Enligt läroplanen ska läraren stärka elevernas vilja att lära och organisera och leda arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt. I läroplanen betonas att undervisningen ska vara systematisk och tydligt strukturerad för att eleverna ska kunna ta till sig och bearbeta kunskaper på ett effektivt sätt. Läraren förväntas vara ansvarig för att planera och genomföra undervisningen på ett systematiskt sätt och att ha ett tydligt syfte och mål med undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att undervisningen utvecklas för att motivera eleverna att lära och även syftet med undervisningens innehåll och arbetsuppgifter behöver tydliggöras för eleverna så att det blir tydligt vad de ska lära sig, och varför. En viktig del är att eleverna förstår varför de ska lära sig innehållet i undervisningen. Läraren behöver anpassa hur innehållet i ett arbetsområde presenteras och behandlas för att eleverna i den aktuella elevgruppen ska kunna ta till sig innehållet på bästa sätt. Det kan innebära att eleverna får lära på olika sätt, och även om innehållet är detsamma kan utformningen varieras. Läraren behöver anpassa undervisningen för att väcka entusiasm och intresse i elevgruppen och göra rutinmässiga uppgifter mer kreativa, spännande och intressanta för att på så sätt skapa en motivation hos eleverna att lära, till exempel genom att inkludera praktiska inslag. Skolarbetet bör vara meningsfullt, väcka positiva förväntningar och skapa en nyfikenhet hos eleverna. Eleverna behöver känna att undervisningen är intressant och lärorik och att innehållet engagerar dem vilket gör att läraren behöver ta fasta på elevernas erfarenheter,

intressen och föreställningar och utmana dessa med hjälp av intresseväckande frågeställningar och uppgifter. Det är viktigt att läraren inte bara har tydliggjort syftet för sig själv utan det måste även vara tydligt för eleverna varför de ska arbeta med uppgifterna och på så sätt öka förståelsen för det egna lärandet och även motivationen att lära. Läraren behöver därmed på ett anpassat sätt utifrån elevernas behov och förutsättningar förmedla vad eleverna ska lära sig. Ett sätt att konkretisera syftet är att läraren gör kopplingar till elevens vardag eller framtida liv och på så sätt förklarar användbarheten i det eleven ska lära sig. Det är också viktigt att ta till vara de tillfällen som ges, som till exempel lektionsavslutningar, för att kunna synliggöra elevens lärande och också använda dessa tillfällen till reflexion över vad eleven lärt sig.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Det finns ett medvetet arbete för att skapa trygghet som bygger på en analys av elevernas upplevelse av trygghet. Det finns även ett visst arbete för att skapa studiero men detta kan utvecklas så att eleverna ska kunna ta ansvar för att göra de uppgifter läraren har planerat utan att bli störda.

Arbete för trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete för att skapa trygghet som bygger på en analys av elevernas upplevelse av trygghet. Av intervjuer och inkommen information framgår att det görs en kartläggning av hur eleverna upplever tryggheten på skolan och att denna även omfattar trygghet på nätet. Kartläggningen visar att det finns områden där eleverna känner sig mer otrygga, som till exempel toaletterna, och att de verbala kränkningarna ökat. Utifrån detta har man vidtagit åtgärder såsom att det nu finns ett kompisystem för toalettbesök och i klasserna har en tävling om flest antal snälla ord bedrivits. De har också infört styrda rastaktiviteter, som de olika klasserna fått lämna förslag till, och sett över bemanningen vid raster eftersom

kränkningar oftast sker på skolgården, på raster. Skolans likabehandlingsgrupp skickar ut tips på lektioner som handlar om respekt för allas lika värde, och på skolan anordnas gemensamma aktiviteter som FN-samling eller kompistema, luciafirande med mera. Elevrådet arbetar med hur eleverna ska vara mot varandra, till exempel genom "snälla ord-tävlingen", som ingår i det "trivselmanifest" som de tagit fram för skolan. Det framkommer dock att det skiljer sig i hur regler tolkas och används och därför genomförs en översyn av dessa för att de ska bli gemensamma.

Studiero och lugn miljö

Granskningen visar även att det finns ett visst arbete för att skapa studiero men att detta kan utvecklas för att eleverna ska kunna ta ansvar för att göra de uppgifter läraren har planerat och inte blir störda när de utför dessa. Av intervjuer framgår att studieron kan variera på skolenheten även om den oftast är bra och då ger eleverna möjlighet att fokusera på skolarbetet. Elevernas beskrivningar av studiero innebär att de oftast upplever att de har studiero och kan fokusera på sina arbetsuppgifter men att de också är väldigt medvetna om att det inte alltid är studiero utan att det lätt kan uppstå oro, och som de själva säger, "kaos". Eleverna uppfattar det som att det blir oroligt när de har vikarier men att det oftast är lugnt när de har sina ordinarie lärare. Enligt personalen är det lugnt de inledande lektionerna på dagen, men att studieron därefter kan försämrats. Det förekommer olika förklaringar till varför studieron minskar varav en är sociala faktorer, som konflikter på rasten. Det finns också förklaringar som relaterar till hur undervisningen bedrivs som att eleverna inte möter tillräcklig variation eller att det är svårt för läraren att fånga enskilda elevers uppmärksamhet. Vid lektionsobservationer framkommer också att flera elever rör sig runt i klassrummet för att hämta material eller för att söka lärarens hjälp vilket gör att flera elever samlas på olika ställen i klassrummet där de får vänta. Detta kan leda till att de själva och de elever som sitter bredvid tappar fokus på uppgifterna som de arbetar med. Några lärare beskriver att studieron ökar om de kan dela upp klassen i grupper när det finns fler vuxna i klassrummet, men vid de flesta lektionsobservationer där det finns resurspersonal med i klassrummet ägnar sig dessa åt en eller två elever. Några lärare pratar med sina klasser om studiero, men en lärare säger att det är svårt för eleverna att föreställa sig hur studiero kan se ut eftersom de är vana vid hur det är i deras egen klass. Lärarna i ett av arbetslagen kan diskutera hur de arbetar förebyggande med studiero och de säger även att de diskuterat studiero i samband med skolans utvecklingsarbete kring praktisk inkludering. Vid dessa samtal var fokus på att skapa en god lärandemiljö för olika elever, och då togs även vissa aspekter av undervisningen upp, såsom struktur och bildstöd. Lärare konstaterar att de oftast är utelämnade till sig själva om något skulle inträffa i klassrummet även om de samarbetar så gott de kan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt avseende studiero, i delaktighet med samtliga elever.

Av granskningen framkommer att studieron varierar och att arbetet med att skapa studiero är otillräckligt. Även om lärarna diskuterat vissa aspekter som kan inverka på studieron i klassrummet kan dessa diskussioner utvecklas.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Enligt läroplanen ska alla som arbetar på skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare framgår av läroplanen att skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin studiemiljö. För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt kring detta arbete. Det är skolans och ytterst rektorns ansvar att skapa en sådan skolmiljö.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna under ledning av rektorn fortsätter att arbeta förebyggande och utveckla ledarskapet i klassrummet för att skapa förutsättningar för att eleverna ska ha studiero. Att skapa förutsättningar för studiero innebär konkreta saker som att ta ansvar för hur eleverna är placerade i klassrummet och hur det är möblerat. Det kan också handla om bemötandefrågor som att uttrycka tydliga förväntningar, vara en god förebild och uppmärksamma det önskvärda beteendet hos eleverna. Lärarna behöver ha ett tydligt ledarskap i klassrummet och se till att eleverna ägnar sig åt skolarbete. Elever som inte blir tankemässigt utmanande och stimulerade på lektionerna riskerar att bli omotiverade, uttråkade och istället ägna sig åt annat. Motsvarande gäller om elever inte får det stöd de behöver för att kunna följa med i undervisningen. (Se även utvecklingsområdet gällande Undervisning). Lärarna behöver på ett konstruktivt sätt uppmärksamma elever som förefaller passiva eller oengagerade i skolarbetet. Lärarna behöver också prata med eleverna om varför det är viktigt med arbetsro och uppmärksamma när det fungerar väl. För att underlätta för eleverna att själva bidra till en god arbetsmiljö är det viktigt att lärarna som eleverna möter har samma syn på vad som är studiero. Därför behöver rektorn se till att lärarna ges möjlighet att skapa en samsyn, gemensamma strategier och förhållningssätt kring vad det innebär och för att kunna upprätthålla en god studiemiljö för eleverna.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning, och utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorns analys av omdömen och betygssättning är begränsad och därför saknas också uppföljande samtal med lärare utifrån eventuella avvikelser. Det framkommer också att få insatser gjorts för att kvalitetssäkra lärares bedömningar, omdömen och betyg.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorns analys av omdömen och betygssättning är begränsad och att uppföljande samtal med lärare saknas utifrån eventuella avvikelser. Det framkommer av intervjuer att det finns avvikelser i kunskapsresultaten som skulle kunna bero på skillnader i bedömning. Förstelärarna har i sin jämförelse av resultaten för föregående års sexor uppmärksammat att bedömningarna som gjordes på nationella proven i årskurs 3 inte stämde utifrån de bedömningar av elevernas kunskapsnivå som sedan gjordes i årskurs 6. Det finns även avvikelser i till exempel teknikämnet där 100 procent av eleverna nådde betygskriterierna vilket de inte gör i andra ämnen, och resultaten för skolenheten ligger generellt sett under genomsnittet för riket. Rektorn har dock inte följt upp det med betygssättande lärare och har inte heller vidtagit några andra åtgärder om avvikelser identifierats.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att få insatser görs för att kvalitetssäkra lärarnas bedömningar, omdömen och betyg. Det framkommer av intervjuer och inkommen information att det i stort saknas ett arbete för att säkerställa att de bedömningar som görs ska vara likvärdiga och rättvisande. I samband med att den nya läroplanen implementerades på skolenheten gavs lärarna vissa möjligheter att diskutera hur de kunde tolka kriterier för bedömning och betygskriterier och de lärare som deltar i kompetensutvecklingsinsatsen Språkutvecklande arbetssätt har även möjlighet att stärka sin bedömarkompetens genom det arbetet. Det sker även sambedömning av nationella prov i svenska och svenska som andraspråk, matematik och engelska. Lärarna har även möjlighet att diskutera bedömning med den kollega som undervisar i

samma årskurs, vilket de i vissa fall gör. Däremot så framkommer att detta är enskilda möjligheter och inte del av ett systematiskt arbete med fokus på bedömning för att stärka likvärdigheten. Enligt rektorn är lärare osäkra på att sätta betyg eftersom det enbart görs i en av skolans årskurser, vilket gör att lärarna sällan sätter betyg. Både rektorn och lärare uppger att det finns ett behov av att arbeta mer med bedömning på skolenheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Det framkommer av granskningen att det dels saknas ett arbete för att identifiera eventuella avvikelser i bedömning och dels ett arbete för att stärka lärarnas bedömarkompetens och öka likvärdigheten i de bedömningar som görs.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. I det ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i kunskapsresultat inom skolenheten som beror på skillnader i bedömning och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem. Vidare framhålls i Skolverkets allmänna råd om betyg och provning betydelsen av lärares samsyn för arbetet med rättvisande och likvärdiga betyg och bedömningar.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett arbete med att följa upp och analysera lärarnas omdömen och bedömningar ur ett likvärdighetsperspektiv. Om avvikelser framkommer i analysen behöver rektorn ta reda på orsakerna till dessa. Rektorn behöver, beroende på vad analysen visar, föra en diskussion med enskilda lärare, arbetslag eller hela kollegiet för att kunna besluta om utvecklingsinsatser. Syftet med åtgärderna bör vara att höja likvärdigheten och bedömarkompetensen på skolenheten. Skolinspektionen rekommenderar vidare att rektorn ger samtliga lärare förutsättningar att samverka i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och bedömningar. Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga bedömningar. Sambedömning beskrivs som ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Det innebär bland annat att se till att alla lärare får förutsättningar att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper, hur de kan utforma ändamålsenliga

bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Detta bör ske med tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation. Arbetet behöver i första hand inrikta sig på att lärarna tillsammans tolkar styrdokumentet för att nå en samsyn och likvärdighet gällande elevernas kunskaper i relation till kriterier för bedömning och betygskriterier i förhållande till respektive årskurs. Även annat material som Skolverket producerat bör användas som diskussionsunderlag som till exempel kommentarmaterial och bedömningsstöd för att förstå och tolka styrdokumentet rättvisande. Lärarna behöver också resonera om olika bedömningssituationer, diskutera bedömning av elevarbeten samt hur det samlade underlaget bedöms. Detta gäller i samtliga ämnen, och för att nå en likvärdighet inom skolenheten innebär det också att lärarna från olika årskurser behöver diskutera tillsammans. Lärarna behöver även ges möjlighet att samverka med lärare från andra skolor som har ansvar för samma årskurser och ämnen som de själva. Detta gäller särskilt de lärare som inte har några ämneskollegor på skolenheten. Genom en ökad samverkan ökar också förutsättningarna för likvärdiga bedömningar.

På Skolinspektionens vägnar

 Camilla Adler

Beslutsfattare

Signerat av: Camilla Adler

 Maria Larsson

Föredragande

Signerat av: Maria Larsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Christina Sjögren medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor samt biträdande rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22 och 23 april 2024. Besöket genomfördes av utredarna Christina Sjögren och Maria Larsson.

Ellen Keyskolan F-6 är en kommunal grundskola i Göteborgs kommun. Enligt huvudmannens uppgifter får 273 elever ta del av undervisningen i grundskolans årskurser 1 till 6. Skolenheten leds av en rektor som assisteras av en biträdande rektor.

Bilaga 3: Redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av påtalade utvecklingsområden vid planerad kvalitetsgranskning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den planerade kvalitetsgranskningen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt.

Nedan finns ett redovisningsformulär som kan användas som stöd för er när ni redovisar vidtagna åtgärder.

Skriftligen redovisa till Skolinspektionen via mail på följande adress;

dokument.goteborg@skolinspektionen.se

Utvecklingsområde 1: *Rektorn behöver stärka och tydliggöra skolans arbets- och förhållningssätt genom att skapa ytterligare förutsättningar för samverkan, samt ge obehöriga lärare en övervägd introduktion.*

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 2: *Lärarna behöver motivera eleverna att lära och synliggöra syftet med olika arbetsuppgifter så att eleverna får möjlighet att förstå vad de lär sig.*

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 3: *Rektorn och lärarna behöver arbeta samlat för att skapa och upprätthålla gemensamma strategier och förhållningssätt avseende studiero, i delaktighet med samtliga elever.*

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 4: *Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömning för att identifiera eventuella avvikelser och analysera vad dessa beror på samt ge samtliga undervisande lärare förutsättningar att kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.*

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: